

FCG FINNISH CONSULTING GROUP OY

KITTILÄN KUNTA
TIEHALLINTO, LAPIN TIEPIIRI

LEVIN OPASTUSSUUNNITELMAN PÄIVITYS

26.2.2010

Finnish Consulting Group
Infra ja ympäristö

1 LÄHTÖKOHDAT

Tunturi – Lapin matkailu on kehittynyt voimakkaasti viimeisten vuosien aikana. Matkailukeskusten matkailijamäärät ovat kasvaneet monikertaisiksi parissa vuosikymmenessä. Tämä on aiheuttanut myös paineita opastamisen kehittämiseksi.

Tämän johdosta Kittilän kunta ja Tiehallinnon Lapin tiepiiri käynnistivät vuonna 2008 Levin alueen liikenteen ohjauksen ja opastuksen päivittämisen. Hankkeessa parannettiin sekä Levin kauko-opastusta että opastamista Levin matkailukeskuksen alueella.

Tässä suunnitelman päivityksessä on täsmennetty opastamista ja opasteiden periaatteita sekä laadittu suunnitelma-asiakirjat koko opastamisen laajuudesta koko Levin alueella.

Suunnittelua on ohjannut työryhmä, jossa ovat olleet edustettuina seuraavat henkilöt:

- Jari Kinnunen Kittilän kunta, tekninen osasto
- Kauko Kaarninen Tiehallinto, Lapin tiepiiri

Suunnitelma on laadittu FCG Finnish Consulting Group Oy:n Rovaniemen toimistossa, jossa työstä on vastannut insinööri Pirkka Hartikainen.

2. OPASTUSSUUNNITELMAN PÄIVITYS

2.1 YLEISTÄ

Matkailukeskus asettaa opastamiselle selvästi enemmän haasteita kuin normaali taajama. Matkailukeskuksessa on runsaasti sellaisia liikkujia, jotka ovat alueella ensimmäistä kertaa. Tällöin myös opastukselle on enemmän tarvetta. Opasteet voivat sisältämänsä informaation lisäksi viestiä alueen luonteesta.

Opastaminen voidaan jakaa useampaan osaan. Autolla liikkuvat tarvitsevat erityyppistä opastamista kuin jalankulkijat. Majoitusliikkeisiin ja katuosoitteiden perusteella liikkuvien tarpeet ovat erilaisia kuin erilaisten kaupallisten palvelujen ja liiketoiminnan opastus- ja mainontatarpeet.

Yhteistä näille kaikille opasteille on se, että niiden tulee ohjata kulkija sujuvasti määränpäähän ja opastuksen tulee palvella kaikkia tasapuolisesti.

Opastamista helpottavat internetin ja navigaattoreiden käyttö.

Opastussuunnitelman päivityksessä on laadittu suunnitelmakartta, jossa on esitetty kaikki Levin alueen yleisten teiden, paikalliskohteiden viitat sekä matkailupalveluiden opasteet. Lisäksi kartassa on esitetty poistettavat opasteet.

Suunnittelussa on huomioitu Levin matkailukeskuksen kasvaminen sekä viitoituksen täydentäminen myös tulevaisuudessa samojen periaatteiden pohjalta.

Levin alueen yksittäisten kaupallisten palvelujen opastaminen ja mainonta liittyy olennaisesti kyläkuvailmeeseen ja sen muodostumiseen. Kyläkuvailmeeseen liittyvät asia huomioidaan Levin kyläkuvan kehittäminen kilpailueduksi (LKKK)- hankkeessa ja sen tuottamisessa erikseen kunnan ao. päätöksentekoeuimissa hyväksyttävissä ohjeissa ja suosituksissa.

2.2. OPASTUSPERIAATTEET

2.2.1 Yleiset periaatteet

Opastamisessa tulee noudattaa Suomen lakeja ja asetuksia.

Yleisillä teillä käytettävä viitoitus ja opastus tulee olla maantielain, tieliikennelain ja -asetusten mukaisia. Kaduilla käytettävä viitoitus ja opastus tulee olla Kuntaliiton suositusten mukaista. Tästä voidaan poiketa kunnan erillisellä päätöksellä.

Opastamisessa käytettävät merkit ja symbolit tulee olla yksiselitteisiä ja selkeitä.

Opastamisessa tulee noudattaa tasapuolisuutta ja opastaminen tulee viedä perille saakka.

Opastaminen tulee toteuttaa siten, ettei se vaaranna liikenneturvallisuutta.

26.2.2010

Opastaminen tulee toteuttaa siten, ettei se heikennä kyläkuva. Kyläkuva ilmeeseen vaikuttaa oleellisesti tie- ja katuverkon opasteiden ja viittojen määrä. Mm. tämän johdosta Levin ydinkeskustan alueella viitoitusta ja opastamista on rajoitettu.

Opastaminen toteutetaan sellaisin kohteisiin, jotka toimivat ympärivuotisesti tai ovat alueen koko elinkeinotoiminnan kannalta tärkeitä. Muissa kohteissa voidaan käyttää tilapäistä viitoitusta tai opastusta.

Opastamisesta laaditaan kokonaissuunnitelma, jota ylläpidetään tarpeen mukaan. Suunnitelman tavoitteena on opastaa ja viitoittaa Levin matkailualueen asuntoalueet. Näiden opasteiden avulla myös yritysten on helppo ohjata asiakkaita palveluihin.

Uusien opasteiden pystyttämisen yhteydessä tulee vanhat opasteet poistaa kokonaisuudessaan.

2.2.2 Opastaminen maanteillä Levillä

Opastaminen maanteillä toteutetaan sinipohjaisilla tienviitoilla ja suunnistustauluilla. Levin alueella maanteiden viitoitus on kunnossa eikä siihen ole esitetty tässä suunnitelmassa muutoksia.

Levin matkailualueella asuntoalueet on nimetty erillisen suunnitelman mukaan yksikäsitteisesti ja loogisesti. Näille alueille opastaminen toteutetaan sekä yleisiltä teiltä että kaduilta ns. paikalliskohteen viitoilla.

Paikalliskohteen viittoina käytetään valkopohjaisia alumiinisia mustalla tekstillä varustettuja viittoja. Yleisten teiden liittymissä käytetään 400 mm korkuisia, 200 mm tekstikoolla ja katuliittymissä 300 mm ja 150 mm tekstikoolla varustettuja viittoja.

Paikalliskohteen viitoissa voidaan käyttää mukana yleishyödyllisten ja kaikkia toimijoita välillisesti tukevien palvelujen symboleja. Tällaisia ovat esimerkiksi golfkentät, hissien ala-asetat, karavaani-alueet ja uimarannat.

Paikalliskohteen viitta

2.2.3. Opastaminen katuverkolla

Loma-asuntoalueet opastetaan Levin alueen katuverkolla vastaavilla paikalliskohteiden viitoilla kuten yleisillä teillä.

Opastaminen katuverkolla perustuu myös tulevaisuudessa katukyltteihin ja paikalliskohteen viittoihin.

Katukyltteinä esitetään käytettäväksi Levin ydinkeskustan alueella normaaleja Kuntaliiton suosittamia 200 mm korkeita valkopohjaisia mustalla tekstillä olevia alumiinisia katunimikylttejä. Kylttien tekstikoko on 100 mm ja heijastinkalvon luokka R2.

Katukyltit pyritään asentamaan siten, että niille ei tarvita omaa pylvästä. Kiinnitys voidaan tehdä joko rakennusten seinään tai muihin katu ympäristönpylväisiin, kuten valaisinympäristöihin. Myös kiinteistöjen numerointi toteutetaan vastaavalla tavalla.

Hiihtäjänkuja

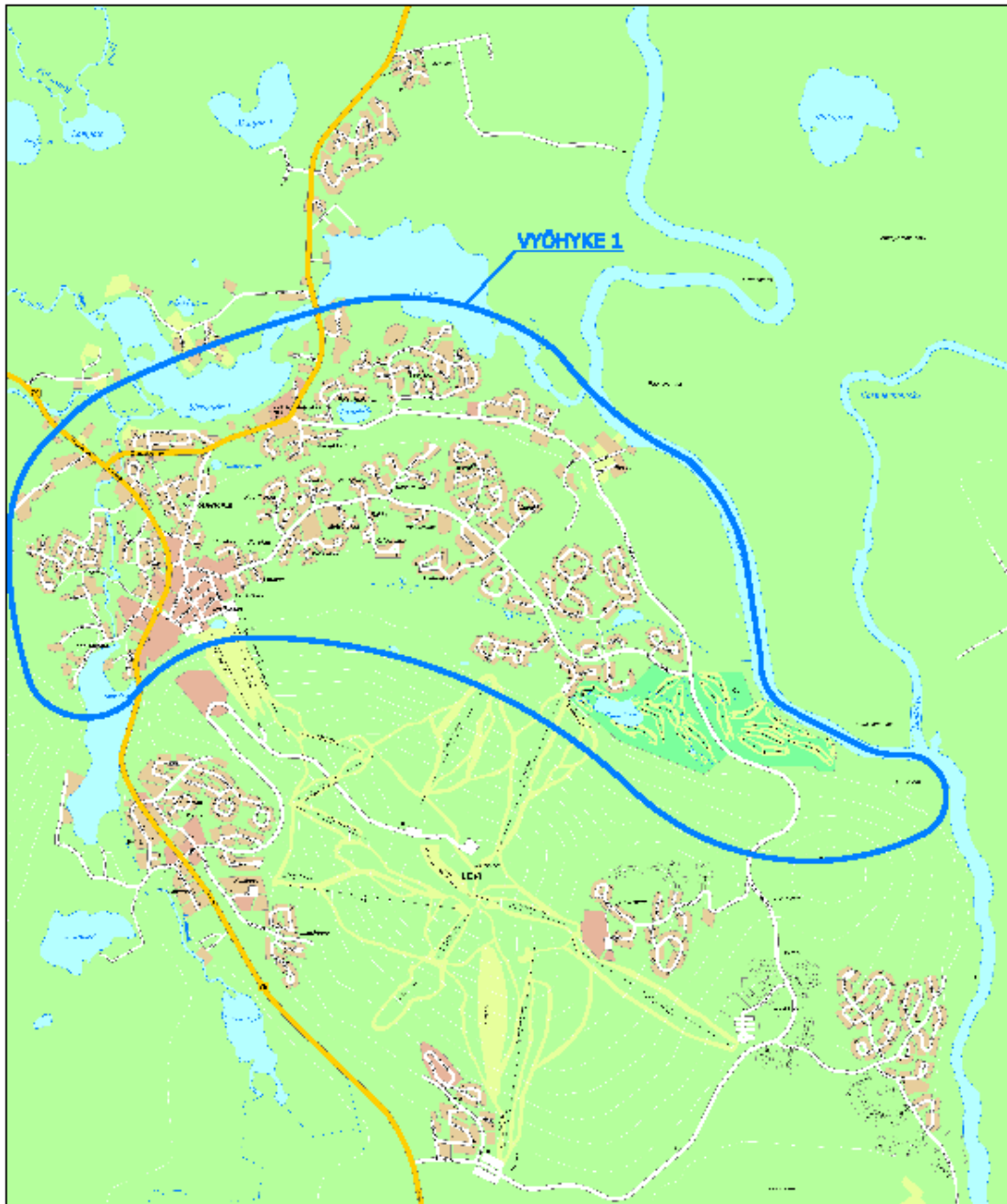
34

Malli katukyltistä ja kiinteistön katunumerosta.

26.2.2010

2.2.3. Palvelukohteiden ja kaupallisten palvelujen opastaminen

Levin matkailukeskuksen alue on jaettu suunnitelmassa kahteen vyöhykkeeseen. Ns. I- vyöhyke pitää sisällään Levin ydinkeskustan sekä tiiveimmin rakennetut asunto-alueet. Opastaminen ja viitoitus I- vyöhykkeellä on esitetty kohdassa 2.2.4.

Ns. II- vyöhyke pitää sisällään muun osan Levin matkailukeskuksen alueesta. II- vyöhykkeellä voidaan käyttää normaaleja palvelukohteiden opasteita. Opasteiden tulee olla maantielain ja asetusten mukaisia. Näille opasteille tulee hakea lupa yleisten teiden osalta Lapin ELY- keskukselta (entinen Lapin tiepiiri) ja katujen osalta Kittilän kunnan tekniseltä osastolta.

Vyöhykejako on myös esitetty liitteessä 2.

26.2.2010

2.2.4 Opastaminen Levin ydinkeskustassa I- vyöhykkellä

Levin ydinkeskustan jalankulkualueiden opastus ja yritysten mainonta toteutetaan kohdassa 2.2.6 esitettyjen opastaulujen avulla. Kunkin katuliittymän opastauluun varataan tilaa sekä opastamiseen, että kyseisen kadunvarren liikkeiden mainostamiseen.

Opastaulun toiselle puolelle on sijoitettu opaskartta, jossa on esitetty opastaulun ja liikkeiden sijainnit. Näin opastus ja mainostaminen voidaan keskittää haluttuihin paikkoihin, kuten tärkeisiin kevyen liikenteen solmukohtiin. Opastamiselle ja mainostamiselle tarvittava tila on suhteellisen pieni eikä varsinaista omaa erillistä tilaa tarvita.

2.2.5 Infopisteet

Levin ydinkeskustassa liikkumista ja palveluiden löytämistä helpotetaan rakentamalla ydinkeskustan alueelle infopisteitä ja opastauluja. Levin alueen virallinen miehitetty infopiste sijaitsee Levin Matkailu Oy:n tiloissa, kantatien 79 länsipuolella.

Toinen mahdollinen infopiste voidaan sijoittaa Levin Hissien Zero-Point -rakennukseen. Infopiste voi sijoittua esimerkiksi lipunmyynnin yhteyteen. Paikkaa Zero-Point -rakennuksen yhteydessä puoltaa sen keskeinen sijainti liikekeskustan ja rinteiden välitömässä läheisyydessä.

Infopisteet Levin ydinkeskustassa.

2.2.6 Opastaulut

Ulkotiloissa tapahtuva opastaminen toteutetaan opastaulujen avulla. Opastauluista osa on sellaisia, jotka ovat vuorovaikutteisia ja osa perinteisiä liikkumattomilla kuvilla tai kartoilla varustettuja.

Vuorovaikutteiset opastaulut

Vuorovaikutteisia opastauluja esitetään asennettavaksi Levin Matkailu Oy:n toimiston seinään, Levin Torille sekä Zero-pointin edustalle nykyisen joulutorin läheisyyteen.

Opastauluissa on 50-60 tuuman ulkokäyttöön soveltuva näyttö, josta käyttäjä voi hakea tietoa tapahtumista, palveluista ym. Tuotetun materiaalin sisältö voi olla vastaava kuin Levin alueella toimivan Levi-TV:n.

Lisäksi opastauluihin voidaan liittää erilaisia karttasovelluksia, joista voi hakea tietoa liikkeiden sijoittumisesta, rinteistä, aukioloajoista ym.

Vuorovaikutteisten opastaulujen sijoittaminen.

Esimerkkejä vuorovaikutteisista opastauluista

Perinteiset opastaulut

Perinteisten opastaulujen tehtävä on välittää tietoa sekä alueen palveluista että opastaa alueella liikkuja.

Opastaulut voivat olla joko digitaalisella näytöllä varustettuja tai pelkästään kaksi puoleisia lasiruudulla varustettuja opastauluja, joiden sisällä on paperituloste.

Digitaalisissa tauluissa esitettävä materiaali vaihtuu määrävälein. Siinä voidaan esittää alueen opaskartan lisäksi tietoa alueen tapahtumista ja liittää siihen yritysten mainontaa.

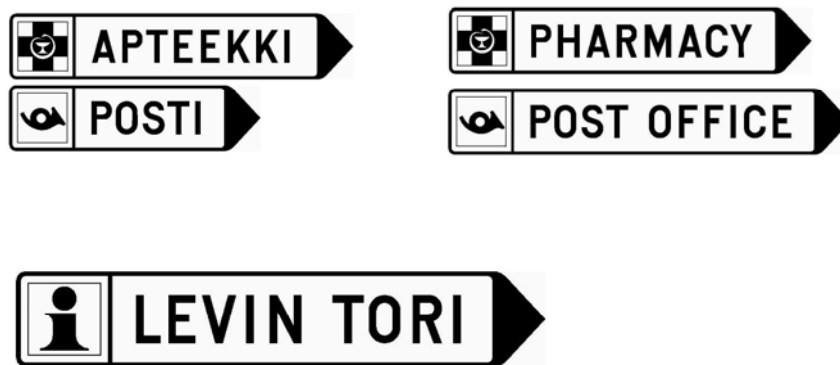
Opastaulujen sijoittuminen Levin ydinkeskustassa

Esimerkki perinteisestä opastaulusta.

2.2.7 Kaupalliset ja yleishyödylliset opasteet

Kaupallisten yleishyödyllisten kohteiden viitoitus, kuten posti, apteekki ym. voidaan toteuttaa siten, että kyltin pohjaväriä käytetään valkoista ns. "Diamod Grade" kalvolla varustettua kylttiä. Kylttiin voidaan lisätä myös tarvittaessa kyseisen palvelun symboli. Viittojen korkeus on 200 mm ja tekstikoko 100 mm. Kylttien kieli voi olla tarvittaessa lisäksi englanti.

Esimerkkejä yleishyödyllisten kohteiden viitoituksesta.

Levin ydinkeskustassa yksittäisten yritysten opastaminen toteutetaan tulevaisuudessa vain liikepaikkakylttien avulla, koska yritysten suuren määrän vuoksi opasteiden määrä kasvaisi kohtuuttomasti, eikä tasapuolista opastamista enää pystyisi toteuttamaan. Yritysten opastamista voidaan tehostaa kyseisen yrityksen kohdalle asennettavalla useamman yrityksen yhteisesti asentamalla ns. mainospylonilla. Pylonille tulee hakea lupa Kittilän kunnan rakennusvalvonnasta.

Kausiluontoisten palvelujen ja yleisötapahtumien opastamiselle kuten kesätorit, pyöräilytapahtumat ym. voidaan myöntää tilapäisiä lupia. Opasteiden sisältö voi olla vaipaampi kuin pysyvillä. Näille opasteille tulee myös hakea lupa Lapin ELY-keskukselta (maantiet) tai Kittilän kunnan tekniseltä osastolta (kadut).

2.2.8 Poistettavat opasteet

Suunnitelmakartassa liitteessä 1 ja liitteen 4 luettelossa on esitetty poistettavat opasteet. Opasteet tulee poistaa viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun tämä suunnitelma on saanut lainvoiman.

Opasteet joudutaan poistamaan, koska niissä esitettyjä kaupallisia majoituspalveluja ei enää tulevaisuudessa voida opastaa keskusta-alueella yrittäjien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi. Em. majoituspalveluja on alueella hyvin runsaasti ja niiden kaikkien opastaminen johtaisi viitoituksen huomattavaan lisääntymiseen. Tämä puolestaan johtaisi liikenneturvallisuuden vaarantumiseen sekä taajamakuvaan heikkenemiseen.

Opasteet luovutetaan niiden omistajille ja he voivat käyttää niitä esim. omalla kiinteistöllään.

2.2.9 Uudet opasteet

Tämän suunnitelman mukaan pystytettävät uudet opasteet on esitetty suunnitelma-kartassa liitteessä 1 ja liitteen 3 luettelossa.

2.2.10 Lupamenettely

Maanteiden osalta lupa palvelukohteen opasteelle haetaan Lapin ELY- keskukselta (entinen Lapin tiepiiri). Ohjeet luvan hakemiseen löytyvät Liikenneviraston internet-sivuilta.

Kunnan katujen osalta opasteen pystyttämiseen vaaditaan tieliikennelain mukainen lupa, josta päättää kunnan tekninen lautakunta.

Tilapäisten tapahtumien opastustarpeisiin suhtaudutaan edellä lueteltujen periaatteiden mukaisesti sekä Tiehallinnon ohjeita mukaillen (tapahtumat, suuret pidempiaikaiset rakennustyömaat, joille ei yleiseltä/kunnan pääkatuverkolta ole näkyvyyttä). Kunnan osalta luvasta päättää Kittilän kunnan tekninen johtaja.

Kunnan katujen osalta pysyvän kaupallisen mainoslaitteen pystyttämiseen tarvitaa toimenpidelupa, josta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Päätöksessä huomioidaan ao. tienpitäjän lausunto mainoslaitteet sijoittamisesta.

LIITTEET

Liite 1	Opastussuunnitelma, Levin alue
Liite 2	Opastusvyöhykkeet
Liite 3	Poistettavat opasteet, luettelo
Liite 4	Uudet opasteet, luettelo